

Onderwijs

[Onderwijs]

In Nederland is onderwijs heel belangrijk. Voor veel beroepen kom je alleen in aanmerking als je bepaalde diploma's hebt behaald. Op deze pagina wordt het onderwijssysteem in Nederland kort uitgelegd. De Nederlandse overheid wil dat iedereen een diploma (startkwalificatie) haalt. Als je geen werk hebt en een uitkering aanvraagt kun je tot je 27ste verplicht worden om een diploma te halen. Ook zijn er voor asielzoekers verschillende opleidingsmogelijkheden. Kinderen hebben geen keuze: zij moeten naar school, ongeacht hun verblijfsstatus.

[Voor vluchtelingen: onderwijs in Nederland \(Nederlandse versie\)](#)

Video of Voor vluchtelingen: onderwijs in Nederland (Nederlandse versie)

In Nederland hebben kinderen tot 16 jaar en soms zelfs 18 jaar leerplicht; alleen bij ziekte hoeven ze niet naar school. Ook kan er vooraf vrij worden gevraagd bij een huwelijk, een uitvaart of een religieuze verplichting.

Basisschool

[Basisschool]

Kinderen van 4 tot en met 12 jaar gaan naar de basisschool. De basisschool heeft acht groepen. Groep 1 en 2 zijn de kleuterklassen. Vanaf groep 3 leren de kinderen lezen, schrijven en rekenen. In groep 8 moeten alle leerlingen een eindtoets maken. De uitslag geeft een indicatie op welk niveau een leerling vervolgonderwijs kan volgen. Ook de leerkracht geeft hierover een advies. Dat advies wordt vaak door de nieuwe school opgevolgd bij de toelating.

Voortgezet onderwijs

[Voortgezet onderwijs]

Na de basisschool bestaan er in Nederland vier onderwijsniveaus in het voortgezet onderwijs:

- Praktijkonderwijs;
- Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo): met dit diploma kun je naar het middelbaar beroepsonderwijs (mbo);
- Hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo): met dit diploma kun je naar het hoger beroepsonderwijs (hbo);
- Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo): met dit diploma kun je naar een universiteit of naar het hoger beroepsonderwijs.

Kinderen die net in Nederland zijn, gaan meestal eerst naar een internationale schakelklas (ISK) om Nederlands te leren. Na ongeveer een jaar gaan ze naar een gewone klas in het voortgezet onderwijs. Helaas lukt het niet alle kinderen voor hun 18e naar een gewone klas te gaan. Zij moeten dan vaak via de laagste klas van het middelbaar beroepsonderwijs verder leren om een diploma te halen.

Kosten

[Kosten]

Het basisonderwijs en voortgezet onderwijs worden grotendeels betaald door de overheid, maar sommige schoolspullen en bijvoorbeeld schoolreisjes moeten ouders zelf betalen. Voor de laagste inkomens hebben de onderwijsinstellingen soms een kortingsregeling of is zelfs kwijtschelding mogelijk.

Mbo

[Mbo]

Als je een mbo-opleiding wilt volgen, maar geen Nederlands diploma voortgezet onderwijs hebt, dan moet je eerst het Staatsexamen NT2-1 halen. Een mbo-opleiding (meestal verzorgd door een ROC) leidt je in maximaal vier jaar op tot een beroep. De meeste mbo-opleidingen zijn een combinatie van lessen en werk of stage. Soms kun je je mbo-opleiding ook combineren met een inburgeringscursus.

Hbo en universiteit

[Hbo en universiteit]

Een bachelor- of masterdiploma kun je halen bij een hbo-opleiding of universiteit. Het hbo is vooral gericht op het leren van een bepaald beroep, terwijl de universiteit een meer theoretische opleiding is. Wanneer je gaat studeren aan hbo of universiteit zijn de volgende zaken voor je van belang:

- Heb je geen Nederlands diploma? Voor alle Nederlandstalige studies moet je het Staatsexamen NT2-II halen. Voor Engelstalige studies moet je een IELTS- of TOEFL-examen maken.
- Je moet voldoende vooropleiding hebben. Als je een diploma in je land van herkomst hebt gehaald, kun je die laten waarderen door Internationale diplomawaardering (IDW): www.idw.nl. Op basis van die waardering bepaalt de onderwijsinstelling of je vooropleiding voldoende is en of je mogelijk zelfs soms vrijstelling kan krijgen voor (een deel van) de opleiding. Als je geen diploma hebt en/of jouw vooropleiding is onvoldoende, dan moet je een toelatingsexamen doen: de 21+ toelatingstoets. Informeer bij de instelling waar je je studie wilt gaan volgen.
- Een schakeljaar is een traject waarin je je voorbereidt op een hbo- of universitaire opleiding. Je verbetert je Nederlandse taalvaardigheid en krijgt vakken die voor jouw studie van belang zijn. Daarnaast krijg je andere vakken, zoals studievoordigheden, informatica en maatschappijoriëntatie. Een schakeljaar biedt je ook een goede gelegenheid om te wennen aan de Nederlandse onderwijscultuur. [Informeert bij de opleiding of het UAF of je in aanmerking komt voor een schakeljaar.](#)
- Let op: als je op je 18e verjaardag niet bezig was met een opleiding, of deze niet hebt afgemaakt, ben je vaak verplicht om nog je Inburgeringsexamen of Staatsexamen NT2 te halen.

Studiefinanciering en tegemoetkoming studiekosten

[Studiefinanciering en tegemoetkoming studiekosten]

Volg je een opleiding of ga je komend studiejaar starten met een opleiding? Heb je een verblijfsvergunning asiel, of regulier onbepaalde tijd? En ben je tussen 18 en 30 jaar? Dan kun je meestal een tegemoetkoming (voor voortgezet onderwijs en mbo) of studiefinanciering (voor mbo, hbo en universiteit) aanvragen bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De studiefinanciering is deels een gift (aanvullende beurs) en deels een lening die je na je studie moet terugbetalen, de tegemoetkoming is deels een gift. Kijk of je in aanmerking komt op www.duo.nl.

[Als je ouder bent dan 30 jaar en jonger dan 55 jaar kun je onder bepaalde voorwaarden ook geld lenen bij DUO voor collegegeld of lesgeld.](#)

Stichting voor Vluchteling Studenten UAF

[Stichting UAF]

Het UAF begeleidt vluchtelingen bij hun studie en het vinden van een baan. Ook als je geen verblijfsvergunning hebt of niet in aanmerking komt voor studiefinanciering, kun je misschien financiële steun krijgen voor de studie die je gaat volgen, denk bijvoorbeeld aan collegegeld, taalcursussen, boeken en reiskosten. Het UAF kan je ook helpen met je studiekeuze en begeleiden tijdens je studie en bij het zoeken naar een baan. Hiervoor moet je je als cliënt aanmelden bij het UAF. [Lees meer over de selectieprocedure en wat het UAF doet.](#)

Meer informatie

[Meer informatie]

[Hulpprogramma over onderwijskeuzes voor vluchtelingen in verschillende situaties](#)

[Hulpprogramma onderwijskeuzes voor vluchtelingen]

[Studiekeuze123 is de officiële website met betrouwbare informatie over studiekeuze](#)

[Studiekeuze123 is de studiekeuze-website]

[Verschillende gratis programma's voor asielzoekers en statushouders aan de Utrecht University](#)

[Gratis programma's Utrecht University]

[Verschillende gratis programma's voor asielzoekers en statushouders aan de Wageningen University & Research](#)

[Gratis programma's Wageningen University]